

Rok 1975

Pred desiatimi rokmi oslávili občania Turdošina sedemstoročnicu mesta. Sú hrdí na to, že Turdošin je najstaršou historickou osadou na Crave. No súčasne si uvedomujú, že tri-obsaťročia socialistickej výstavby dali mestu novú tvár.

Z tohto pohľadu niesol sa celý rok 1975 ako rok 30. výročia oslobodenia.

Mestský národný výbor venoval pozornosť úprave a skrášľovaniu - úprave verejných priestranstiev, dokončovaniu rozpracovaných činností v rámci akcie „Z“.

Pokračuje sa na výstavbe OV, dokončený bol hotel skupiny „B“. Upravujú sa ďalšie miestne komunikácie, rekonštrukcia mestského rozhlasu, oprava fasády budovy M₃ 20. Ukončil sa areál SPŠ-E. Občania prijali hodnotné socialistickej pôvaby v sume 5 500 000 Kč a tie čestne splnili. Pod vedením MsV-KSS dobre si počína Mestský výbor Národného frontu na čele s agilným s. Martinom Cholvádom, ďalej miestne organizácie SZPB, ČSČK, SZŽ, SZM pri SPŠ-E, UO-KSS č.1 a č.2.

Rýchlym tempom rastie výstavba vodného diela a bytoviek na sídlisku, málo znova bez občianskej vybavenosti. Neuspokojivo pokračuje výstavba akcie Uholné sklady. Odovzdal sa obchod Želénina na sídlisku.

V tomto roku išli aj práce na Jednotnom roľníckom družstve dobrým tempom bez návažnejších problémov.

V rámci akcií nezabezpečených MOSPÚ, ale evidovaných vo volebnom programe sa dokončili a odovzdali do užívania Mliekarský návod, Mliečareň kmirv poľnohospodárskeho nákupného zásobovacieho podniku, Panelareň. Pred ukončením je administratívna budova Čestných stávie. Mimoriadne dobré výsledky sme získali v rámci súťaže "Čižná cesta".

Mládežnícky kolektív SZM pri JRD súťaží súťaží o titul BSP k príležitosti 30. výročia SNP. Aj spoločenský život sa niesol v intenciách 30. výročia oslobodenia. Na slávnostnej akadémii bol bohatý kultúrny program a zúčastnili sa ho tiež okrem okresných orgánov aj zástupcovia vojenského útvaru Sovietskej armády z Ružomberka.

Rok 1975 bol rokom dobre vykonanej politicko-organizačnej práce s pozitívnymi výsledkami a plnenými predsaňatami.

Rok 1976

Prešlo volebné obdobie, ktoré postavilo stranický orgán a ďalšie naimteresovanejšie storky pred realizáciu nových volieb do všetkých stupňov národných výborov. V predchádzajúcej päťročnici sa vybudovalo veľa akcií v prospech občanov, pre jeho živostnú úroveň a všeobecný prospech. Rastom počtu obyvateľov vznikajú problémy v oblasti občianskej vybavenosti, hlavne na sídlisku - Medvedzie a v jeho prímestských častiach. Návrh nového volebného programu ukladá riešenie tých problémov, ktoré neboli doteraz realizované, práve na širokej spolupráci. Správnosť politiky KSC a rávorov XI. rjardu sa potvrdzuje v každodennom živote.

Pre ilustráciu uvádzame, že rast počtu obyvateľov bol takýto:

Rok 1971	3050
<u>Rok 1975 .....</u>	<u>6261</u>

K pobrohu 1966 je v Turdošine evidovaných 6435 občanov. Potesiteľný je počet novonarodených detí

<u>Rok 1971 .....</u>	<u>118</u>
<u>Rok 1975 .....</u>	<u>240</u>

Značný rast občanov je na sídlisku a ďalšiu možno predpokladať kvôli individuálnej bytovej výstavbe. V rokoch predchádzajúcej päťročnice sa zvýšila starostlivosť o dôchodcov.

Na toto obdobie im bolo poukávané 21 256 ^{tisíc} Kčs. Sociálne a pracovné istoty sú viditeľné v našom mestečku na všetkých jeho úsekoch. Sú konkrétne. Za tento rok bolo postavených 86 rodinných domov, zvýšil sa nákup tovarov dlhodobej spotreby, konkrétne áut, chladničiek, televízorov a pračiek. V snahe zlepšiť úsek obchodu, rekonstruovali sa predajne pre Mototechnu, Obuv, Mliečny bufet, Papier, Šport a hračky, Potravinu na Námestí hrdinov. Do užívania sa dal moderný hotel LIMBA. Stabilizovalo sa finančné hospodárenie Mestského národného výboru a jeho plnenie v príjmovej a výdavkovej časti. Dôležitou časťou boli zdroje finančných prostriedkov fondu rozvoja a rezerv, do ktorého bolo získané 1 088 000 Kčs. Prisunutí finančné prostriedky činili 16 899 000 Kčs. Glukými argumentami sme pristupovali k voličom v čase agitčných dní, verejných hovorov a predstavení kandidátov.

Na predvolebnej politickej práci bolo zainteresovaných hodne občanov, ktorí so zanietením túto prácu vykonávali neúnavne a zodpovedne. Úlohu zohrávali 3 agitčné strediská, klub mládeže a dôchodcov, besedy s voličmi, ktorí k voľbám pristupujú po prvýkrát.

K voľbám sa pristúpilo s plnou vážnosťou. Výsledky sčítania potvrdili dôveru kandidátom.

národného frontu. Prvé plenárne zasadnutie zvolilo vedúcich predstaviteľov MsMV, predsedov a členov komisií a členov. ^{radný} Pôsobila sa vzájomná spolupráca.

Tento rok bol v rámci plnenia socialistických náväzkov vysoko prekročený. Ich hodnota činí 5 500 000 Kčs.

Úlohy nového volebného programu sú nároč-
né, ale aj splniteľné. Línia XV. kongresu KSČ je lí-
niou našou. Jej plnenie sa nedá a nesmie odde-
ľovať od širokého kolektívu všetkých pracujúcich
členov i nečlenov strany. Od každého, kto chce
prispieť akoukoľvek mierou na zabezpečenie
celospoločenských síloh v našom mestčku, sa očá-
káva dobrá a svedomitá práca.

V roku 1976 bolo celkové hospodárenie MsMV nasledovné:

Doviatkové príjmy celkom	5.370 000.-
Výdavky celkom	5.158 000.-
<hr/>	
Zostatok na účte k 31.12.1976	212.000.-

Pohyb stáhoravého stáctva:

	Prilet:	Odlet:
Ladovička obyčajná	24. apríl	7. október
Belouška obyčajná	7. máj	4. september
Chovranok	26. marec	6. október
Chovec	23. marec	3. november

~ Rok 1977 ~

Už prvé dni roku 1977 sa vymačujú prístupom k plneniu volebného programu. Rada a plenum Mestského národného výboru rozoberajú prípravu akcií "L" pre tento rok.

V tomto roku sa ukončuje a dáva do užívania dlho rozostavená akcia - jedáleň a kuchyňa pre Strednú priemyselnú školu elektrotechnickú. Neuspokojivo ide výstavba Uholných skladov. Začalo sa s výstavbou Nakupného strediska v časti Krásna Hôrka. Urobil sa výber staveniska pre športovú strelnicu i pre športový areál. Pridelené boli ďalšie pozemky pre individuálnu bytovú výstavbu v časti "Hladina".

Teda - volebný program a jeho úlohy považujeme za hlavné. To nasvedčuje, že sa plánované akcie aj začínajú a rozostavené končia. Ide tu o odovzdanie pešieho chodníka smerom do Krásnej Hôrky pozdĺž hlavnej cesty, verejné osvetlenie do Krásnej Hôrky.

Začal sa budovať pešík od cestného mosta do Krásnej Hôrky. Brigádnicky sa urobila rekonštrukcia časti priestorov starej mliekarene pre potreby Verejného požiarneho útvaru. Dokončila sa rekonštrukcia predajne Drogéria. Oplnenie volebného programu národného frontu sa uskutočnil verejný stranický hovor 21. augusta.

Rok 1977 sa vymačuje tiež význačným výročím 60 rokov Veľkej októbrovej socialistickej

revolúcie. Občania Ľvrdošina pozdravili toto výročie tradičným lyždnom pracovnej aktivity ako výjav vdáky a úcty za našu socialistickú súčasnosť. Uskutočnila sa akcia zberu spracovateľných surovín, brigády na Jednotnom poľ. družstve, na akciách, ktoré pri skrášľovaní životného prostredia.

Uskutočnili sa mimoriadne pracovné smeny v závodoch. ^{v apríli a} Výsledok tejto akcie, ktorá sa realizovala v októbri, doniesla veľký ekonomický príspevok pri plnení volebného programu a zlepšovaní životného prostredia.

Je veľmi potešiteľné, že do práce na sídlisku sa zapojila značná časť občanov pri úprave okolia bytoviek. Pred akciou organizovania brigád sa uskutočnili domové schôdke po jednotlivých obytných blokoch. Tu padla na „hlavu“ Mestského národného výboru veľa pripomienok, hlavne po stránke občianskej vybavenosti sídliska.

V priebehu roka sa uskutočňovali kontrolné dni a to na výstavbe sídliska; vodného diela.

Z príležitosti 33. výročia Slovenského nar. povstania bol prevedený pietny akt kladenia vencev k pomníku padlých. Uskutočnila sa slávnostná schôdka z príležitosti 60. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie.

Beh víťazstva" mal dobrú úroveň ako aj cyklistické preteky okolo Slovenska, ktoré mali v ťvrdošine rýchlostnú premiú.

Kino Mestského domu osvetly bolo preložené do sály Mestského domu osvetly a toto doplnené nákupom nového premietacieho zariadenia. Na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej bol ustanovený nový riaditeľ a to ing Kapinaj.

Dobre pracujú klub mládeže a spoločenské organizácie. Je značná návštevnosť v mestskej knižnici, ktorá má pobočku na sídlisku v bloku č. 3. Prejavuje sa menšia účasť na spoločenských podujatiach.

V celku bol rok 1977 poveternostne labilný, čo sťažovalo zber úrody a spôsobilo hodne organizačných starostí.

Podľa výpisov zo zasadnutí Rady a Pléna MsNV, uložených v Oblasťnom štátnom archíve v Dolnom Kubíne máva sa skončila 31. 8. 1977. Pri dodržiavaní plánovanej výmery pôdy boli plánované výnosy prekročené takto:

Obilniny	Plán		Skutočnosť	
	Výmera	Výnosy	Výmera	Výnosy
Oximná pšenica	73 ha	30 q	73 ha	38,35 q
Oximná raž	74	28	74	39,7
Jčmeň	60	25	60	30
Ovos	4	20	4	25
Spolu:	211 ha	27,7 q	211 ha	36,2 q
Jarné miešanky	21 ha	107 q	21 ha	119 q
Kukurica na siláž	10	290	10	350

Ukladanie seno - plán 26 000 q, skutočnosť 27 500 q
aj so senákom.

Z ovčím rax bola kaviata na 80 hektároch a pšenica na 35 hektároch. Na ukladanie krmovín má JRD 7 senníkov s kapacitou 24 500 m³, 4 poralové priestory s kapacitou 14 000 m³, šesť silážnych jám s kapacitou 1500 m³ a dostatočné množstvo potrebnej techniky. K 31. 12. 1977 bol stav hospodárstiev kvierat v JRD takýto: 1394 kusov hovädzieho dobyľka, z toho 450 kráv; 582 ošípaných, z toho 50 prasnič; 890 oviec, z toho 586 bahnič. Zo správy o súpis hospodárstiev vyplýva, že obyvatelia vlastní 73 kusov hovädzieho dobyľka, 65 kusov ošípaných, 3 kory, 1885 kusov hydiny.

Merko nadalej napriek rýchlym nárastom počtu obyvateľov: kým k 1. 1. 1974 ich bolo 6684, koncom roka 1977 - už 7200, preto MsNV okrem iného požiadal ONV o zvýšenie dolehojného stavu svojich pracovníkov z 8 na 10 a ukončením rady č. 69/77-oddelenie Bytového hospodárstva od Technických služieb, ktorí sa majú čo zaoberať, aby splnili plnú nárastajúcu množstvo úloh: okrem zimného posypu, čistenia a odprašovania miestnych komunikácií v ostatných ročných obdobiach, ako aj ostatných prác v mimostredotných lokalitách, napríklad len odvoz prvého domového odpadu v lokalite Trudošín predstavuje vyprázdnenie a odvoz obsahu z 509 nádob od obyvateľov a zo 178 nádob od organizácií. Z toho zo starej časti mesta z 210 domácností (z celkového počtu 600), z Medvednia - zo 17 domácností (z celkového počtu 100) a z Krásnej Vlčky - z 28 domácností (z celkového počtu 220).

Obyvateľstvo je zásobované 36 predajňami, z ktorých jedna je požandná (mäso), 7 je umiestnených v stánkoch a jedna v mikrovlnnom dome. Okrem krechovskej Drogérie má Trudošín a jeho mestské časti 5 samoobslužných a 3 tradičné predajne potravín, 3 predajne mäsa, 4 stánky so zeleninou,

3 stánky a 1 predajný chleba a pečiva, 5 pohostinstiev či kávo-
dov verejného stravovania a jeden hotel. Domáce potreby v
Trvdosíne majú predajne Kovo, Gálo - porcelán, Elektro.
OTEX má Odevy a Kúsový textil a metrák. Ďalšie sú Parliová
predajňa, Obuv, Papier, hračky, šport, Motocikla a Trnškova
podniku Rozvoj.

Na podnet Heraldickej komisie Ministerstva vnútra SSR
schválilo apudové Plénum MsNV pôvodný znak - tvrdosínsky erb,
ktorý je tvorený podľa dostupných materiálov približne od roku
1793, je nábudovaný aj na všetkých budovach MsNV a jeho otlačok
sa nachádza v listinách, ktoré sú na MsNV. Popis znaku je
v publikácii PhDr. Jozefa Nováka „Hlavné mestské a obecne
erby“. Na MsNV sú aj dve pečatidlá s týmto znakom.

Na návrhde uznesenia Rady ONV č. 80 x 22. júna 1977 je
vedením mestskej kroniky poverený Ján Mihuš.

Vzhľadom na nevhodné politické formulácie, menovite
v r. 1948 bol text kroniky červenou cerunkou poprosiarko-
vaný tlačovým dozorom a bol vydaný práve na prepisa-
nie celej kroniky s termínom do 30. októbra 1977.

Udáje sú napísané do roku 1967. Texty rokov 1968 - 1970
boli uhrátené školkou a kultúrnou komisiou.

Pravdepodobne od 15. augusta 1977 bol kronikárom a
napisovateľom do kroniky Anton Bradnický.

V školskom roku 1976/77 ukončilo povinnú školskú dochť-
duhu (ZDS) celkovo 103 žiakov, z nich 53 dievčat.

Z celkového počtu 897 žiakov prospelo 887, 8 žiakov ne-
prospeli a 6 bola povolená opravná skúška.

Zo úpravy a plnení volebného programu, okrem už spomenú-
tých dohľadných prác a akcií vyplýva, že bol vybudovaný
chodník od Budovy Travanu po poštu, ukončená celá sieť
mestského parku vrátane miestnych častí, s
výmenou reproduktorov a namontovaním novej vyhovnej
ústredne, uskutočnili sa povrchové úpravy miestnych ulíc
v Trvdosíne, Krásnej Hôrke a na sídlisku (Medredie), bola
obnovená fasáda budovy MsNV, obnovená predajňa mäsa a
chleba v Krásnej Hôrke a potravín v bloku č. 20 na sí-
dlisku, bolo otvorené predškolské zariadenie v bytovke
č. 30, patriacej TESLE Misková a na sídlisku bola otvorená
pobočka mestskej knižnice.

Pre porovnanie s minulosťou, ale aj s budúcnosťou
hospodárenia mesta zaujímavé sú údaje o plánovaní
a plnení príjmov a výdavkov podľa jednotlivých ka-
pitol, pokrývajúci celý územný územie mesta v roku 1977 tak,
ako sú uvedené v prílohách k nariadeniu a plénu MsNV.

<u>Príjmy 1977:</u>	<u>Plánované</u>	<u>Skutočné</u>
<u>Polozka:</u>		
Daň z príjmov	19 000.-	28 000.-
Daň domová	126 000.-	176 000.-
Poplatky za psor	4 000.-	7 000.-
Správne poplatky	5 000.-	8 000.-
Flačbníctvo	100 000.-	116 000.-
Školstvo	414 000.-	640 000.-
Zdravotníctvo	90 000.-	97 000.-
Vníkarná správa	20 000.-	8 000.-
Miestne hospodárstvo	800 000.-	576 000.-
medziniečť	1.578 000.-	1.656 000.-
<u>Ostatné príjmy:</u>		
Dotácia z ONV		3.806 000.-
Investície		270 000.-
Akcia "X"		144 000.-
Prevoz z FRR		109 000.-
Doplňkové príjmy z miestnych poplatkov		6 000.-
Príjmy z pohľad podľa vyhlášky č. 61-61/Xb.		1 000.-
Bankové poplatky		6 000.-
Úroky z bankových účtov		1 000.-
Ostatné náhodné príjmy		80 000.-
Zobručené prostriedky na akciu "X"		361 000.-
<u>úhrn rozpočtových príjmov:</u>	6,448 000.-	
<u>Spĺnené:</u>	6,448 000.-	
<u>Výdaje 1977:</u>	<u>Plánované</u>	<u>Skutočné</u>
Vodné hospodárstvo - kap. 2	—	41 000.-
Flačbníctvo - kap. 6	—	998 000.-
Doprava - kap. 10	500 000.-	195 000.-
Vníkarná správa - k. 19 a 1	174 000.-	1,631 000.-
Miestne hospodárstvo - k. 39	1,675 000.-	71 600.-
Vzrob. pohľadn. správa		48 000.-
z toho pre SZM a TJ:		23 600.-
ostatné výd. neinvest. povahy:		1,827 000.-
Školstvo - kap. 14	1,625 000.-	365 000.-
Zdravotníctvo - kap. 15	317 000.-	570 000.-
Kultúra - kap. 16	94 000.-	70 000.-
z toho na riadenie hlna:		88 000.-
príspevok pre osvetu:		27 000.-
ZPOZ:		385 000.-
rozvoj predstavenie a rekonštr. mest. rozkladu		92 000.-
Sociálne zabezpečenie - kap. 28	90 000.-	15 000.-
z toho klubu dôchodcov:		234 000.-
Vníkarná správa sk. 4	143 000.-	270 000.-
Investičné výdaje	270 000.-	
výsavný rebrík, náhl. auto AVIA + plachetou a Š-1203		
<u>Celkové výdaje:</u>	6,445 mil.	
<u>Rozdiel príjmov a výdajov =</u>	3 000.-	FRR ku koncu r. = 122 000.-
<u>Zostatok spolu:</u>	125 000.-	

1978

Samospráva:

Na MsNV bola prijatá s. Olġa Žáčiková za účtovníčku, namiesto s. M. Hojovej, ktorá išla na materskú dovolenú, s platom 2.100,- Kčs a nastupom od 1.4.1978.

Do funkcie predsedu ZPOŽ bol schválený s. Pavol Sykora, člen KSS, poslanec MsNV a člen rady MsNV, od 14.4.1978.

Rada MsNV bola rozšírená o dvoch členov a to:

Ing. A. Kovalíka a Jozefa Žatka.

Rada MsNV schválila 16.6.1978 žiadosti o pridelenie pozemkov na vladine týmto záujemcom: Richard Žatko, Bohuš Jurkonč, Jozef Totk, František Iskra, Ľudovít Tekel, Ján Vrána, Milan Papp, Miroslav Rosina, František Galbaný, Štefan Kokoška, Milan Čachor, Peter Zuberšký, Vladimír Kakačka, Štefan Targoš, František Sliva, Daniel Chorvat, Ján Zemenčík a Vladimír Korběl.

Činnosť podnikov:

Započala výstavba poľnohospodárskeho sila na Turdošauskej Rovni, plánovaný finančný rozpočet je 38 mil. Kčs, kapacita 2.000 vagónov a výstavbu Váhostav Žilina.

Pracujúci Čestných starieb v Turdošine, zaslali na DV KSS čestné klásone, že úlohy 3. roka Č. päťročnice splnili 15.11.78.

Za toto obdobie vytrhali dielo v hodnote 48 mil. Kčs. Najväčšia akcia bola cesta Trstená - štátka hranica.

Ku koncu roka bola v meste takáto obchodná sieť:

Potraviný - 9 predajní, z toho 5 samoobsluh
 Mäso - 4 predajne, z toho 1 pojazdná
 Chlieb pečivo - 4, Pohostinstvo - 5, Domáce potreby - 3,
 Drobná - 1, Predajňa textilu - 2, Obuv - 1, Partioný tovar - 1,
 Papiernictvo - 1, Mototechna - 1, Starobuiny - 1, hotel - 1 (LIMBA)

Miestna JRD oslavilo 20 rokov svojho trvania a bolo vyhodnotené
 v roku 1978 ako najlepšie v okrese a získalo putovnú zástavu
 OPS v Dolnom Kubíne. Na výročnej schôdzi, zúčastnilo sa 410
 družstevníkov, zástupca OV KSS s. Anton Sojčák a predseda JRD
 s. Jozef Ondříšák, ktorý predniesol správu a oznámil, že druž-
 stro na počesť VOSR prekročilo záväzok z 327 tis. Kčs na 1,8 mil. Kčs.
 Za 20 rokov JRD zlepšilo výnosy:

	rok 1963	rok 1978
obilie	10 q / ha	30 - 35 q / ha
zemiaky	100 q / ha	192 q / ha
seno	11 q / ha	54 q / ha

v roku 1963 nadojila dojnica 1.010 l. mlieka, dnes 2.651 l.
 Z príležitosti výročia dostali 5 pracovníci JRD významné
 „Za zásluhy o výstavbu Oravy“ a to: Ing. A. Palider, M. Matis,
 E. Iskrová, M. Latošťáková a J. Medvecký.

Výstavba a zmeny mesta:

1.9.1978 otvorili Ústav pre duševné chybné deti.

Na výstavbe vyrovnávacej nádrže na rieke Orave, sa ukončili záverečné práce na sypavej hrádzi.

v Turdoňke na cintoríne bola dokončená budova prístrojovej marnice a prístupová cesta k nej.

Školstvo:

18.8.1978 bolo schválené rozhodnutie zriadiť v meste ľudovú školu umenia.

V školskom roku 1977/78 študovalo na SPŠ 626 študentov, z ktorých 611 prospelo a 15 nepospelo, 12 študentov malo zhoršenú známku z chovania na 2. stupni a jeden na 3. stupni.

ZDŠ v Turdošine navštevovalo 905 žiakov, z ktorých 899 prospelo a 6 nepospelo.

ZDŠ v Krásnej Hôrke navštevovalo 135 žiakov, všetci prospeli.

Kultúra:

Začala sa prestavba kina v budove mestského úradu na sobášku miestnosti.

12.3.78 bola v Turdošine okrem divadelná prehradka amatérskych súborov, za účasti div. súboru Monoskor z Nizkej n/š a Žobezvičiar z Dol. Kubína. Oba súbory postúpili do vyššieho kola.

Spolky a organizácie:

MO SZ drobnochovateľov v Turdošine, dňa 29.9.1978 zorganizoval výstavu čističkových zvierat a vtáctva spojenú s predajom. Na výstave ponúkali kraliky, hydinu, holuby, kožušinkové zvierata a exotické vtáctvo.

MsNV pripel 20.1.1978 MO SZM sumou 5.000,- Kčs a 17.3.1978 10.000,- Kčs na výstavbu klubu v suteréne budovy mestského úradu.

MO ČK združuje 315 členov, ktorí v tomto roku odpracovali 7.000 brig. hodín. Zdravotná družina obsadila v okrese 1. miesto.

Mladi zdravotníci zbierali liečivé rastliny: 150 kg šípok, 20 kg protianok, 18 kg alchemilky, 3 kg podbalu a 50 kg sušenej pomarančovej kôry.

Šport:

Dňa 7. 10. 1978 na MR ěsse v orientačnom behu, zúčastnil sa Dr. Cieker Ján z Turdoňína a obsadil 3. miesto.

SPŠE v Turdoňíne z príležitosti MDŠ a metieca ČSSP, usporiadala športový deň, na ktorom sa zúčastnili študenti Gymnázia Trstavej, Dolného Kubína, SEŠ z Dolného Kubína a učni OU Nižná u/O, v počte asi 600 športovcov. Z domácich študentov sa umiestnili: šach - 1. Veselovský, stolný tenis - 1. Urážel a Sopociová, cezpoľný beh - Šujan, Filová, Ligas, Sušienková, Vojtkulák a Verčíková, na prvých miestach vo svojich vekových kategóriách.

22. 4. 1978 TJ LD Turdoňín, usporiadal majstrovstvá kraja v kultúrniku.

Z domácich pretekárov sa umiestnili: muži do 169 cm: 2. Kater Zuffa
muži do 174 cm: 3. A. Šutý

16. 4. 1978 z príležitosti Oslobodenia Turdoňína a pri príležitosti 30. výročia VF a 33. Vyr. oslobodenia Oravy, konal sa Beh víťazstva v Turdoňíne. Pretekov sa zúčastnilo viac ako 300 pretekárov, vo rôznych vekových kategóriách. V kategórii dospelých sa najlepšie z pretekárov Turdoňína umiestnila na 2. mieste Kocifajová Anna v kategórii žien.

Star obyvatelov v meste:

Narodení: 243

Zomreli: 30

Príhlastí: 321

Odklasení: 201

Sobaše: 63

Počet obyvatelov: 7 152

rok - 1979

Samospráva:

MsNV v Turdošine schválil zriadenie Technických služieb Turdošín, s účinnosťou od 1.1.1980 a riaditeľom Jaroslavom Lupákom z Dolného Kubína. Náplň činnosti TS:

- odvoz pevného domového odpadu z Turdošína a príslušných obcí
- čistenie a zimná údržba miestnych komunikácií
- výsadba a údržba verejnej zelene
- starostlivosť o verejné osvetlenie
- starostlivosť o mestské cintoríny

Majetok mesta k 31.1.1979 bol:

základné prostriedky	- 77.135 082,- Kčs
investície	- 2.008 708,- Kčs
predmety II. skupiny	- 2.035 829,- Kčs
materiálové zásoby	- 901 948,- Kčs
spolu	- 82.081 628,- Kčs

V meste bolo 84 psov a daň od nich bola 4.880,- Kčs.

Rada MsZ 16.6.1979 schválila investičný zámer na výstavbu kultúrneho domu v starej časti Turdošína.

Činnosť podnikov:

Na MsZ 16.6.1979 bola prerokovaná sťažnosť na hotel LIMBA, za účasti pozvaných zástupcov Rad, sozr. Kondolu a Trabalku z Dolného Kubína. Vedúci hotela sa jednaniam nezúčastnil.

Stážnosť bola zameraná na čistotu, kvalitu podávaných jedál, rýchlosť obsluhy a knihu stážnosti, ktorá nebýva k dispozícii. Nedostatky v hoteli potvrdili aj poslankyne sozr. Tomagová a Štamková, ktoré tam urobili náhodnú kontrolu. Zastupcovia RaJ sľúbili urobiť nápravu.

Školstvo:

Bola zaslaná požiadavka na Odbor školstva ONU v Dol. Kobíne, aby v meste bola zriadená ľudová škola umenia. Okresný inšpektor sozr. Furinda nesúhlasil, tvrdil, že v škole Turdostina je ich viac a môžu ich navštevovať deti z mesta. Poslanci s takým postojom nesúhlasili a opätovne žiadali zriadenie LŠU.

Star. obyvateľov mesta:

narodení : 246 detí

sobače : 55 párov

zomrali : 39 ľudí

Počet obyvateľov k 31.12.1979 - 7.441 ľudí.

príkľasení : 295 ľudí

odkľasení : 215 ľudí

rok - 1980

Samospráva:

HsNU v Turdošine 28. júla, vyvolalil pozemky pre nákupné stredisko Jednoty a MTZ v Turdošine, v celkovej výmere 6.274 m², za cenu 6,- Kčs za štvorcový meter od 29 vlastníkov.

K 1.9.1980 bol urobený súpis ovocných stromov s týmto výsledkom:
jablone - 2.543 kusov; čerešne - 15 ks; hrášky - 561 ks;
višne - 7 ks;lašské orechy - 4 ks; slivky - 832; marhule - 5.

Heraldická komisia MV SR na svojom zasadnutí dňa 20.3. sa oboznámila s návrhmi na orb Turdošina a vybrala predlohu a označila ju za záväznú. Original od akad. sochára Viktora Mikuša si komisia ponechala pre svoju dokumentáciu.

V októbri bola zakázaná oprava kino-divadla v Krásnej Hôrke, pôvodný rozpočet 1.998 622,- Kčs bol zvýšený na 4 mil. Kčs.

Boli pomenované ulice a sídliska v Turdošine:
pre novú štvrť rodinných domov nad vyrovnávaciou nadžou bol názov VLADINA s ulicami:

Andrija Kavuliaka, Ignaca Gessaya, 1. mája, Nad priekradou.
štvrť bytoviek na Medvedzi bola nazvaná SÍDLISKO NA MEDVEDZI s ulicami:

Jozefa Murgaša, Medvedká, Juraja Zváru a Hrásky.

Objekt bývalej pily v Krásnej Hôrke, v hore Hlodočike, bol vlastníkmi pily a to: Jozefom Dulikom, Jozefom Frčom a Jozefom Gločákom odpredaný Tásle Orava.

Činnosť podnikov:

M:NV zriaďuje k 1.1.1980 Technické služby Turdošín s touto úplňou:

- odvoz pevného domového odpadu z mesta a príslých obcí
- čistenie a zimná údržba miestnych komunikácií
- výsadba a údržba verejnej zelene
- starostlivosť o verejnú osvetlenie
- starostlivosť o mestské cintoríny

Za riaditeľa TS bol radou M:NV menovaný s. Jaroslav Lúpák z Dolného Kubína.

Mimoriadna udalosť:

23.-25. júla a 9. augusta, boli prudké dažde, ktoré narobili veľké materiálne škody za 1,6 milióna Kčs. Mesto prispelo poškodeným sumou 300 tisíc Kčs.

Stat obyvatelov mesta:

narodení : 222 detí

sobáš : 29 párov

zomrelí : 50 ľudí

počet obyvateľov k 31.12.1980 - 7.548 ľudí

príhlásení : 255 ľudí

odhlásení : 320 ľudí

rok - 1981

Samospráva:

5. a 6. júna boli voľby do všetkých stupňov, v meste bolo 6 volebných obvodov pre 4.329 voličov.

Do voľieb bola zaslaná anonymná sťažnosť na kanceláriu prezidenta ČSSR, OV KSS a ONV v Dolnom Kubíne, týkala sa volieb a to:

- na predvolebnom zhromaždení sa nezúčastnilo 426 občanov, ale boli to iba učitelia a študenti škôl.
- informácie na registračných listoch a vyhláseniach boli nesprávne vyplnené a to u 12. kandidátov.

26. júna bolo prvé plenárne zasadnutie MsNV v Turdošine, ktoré zvolilo 13 členov rady poslancov MsNV v tomto zložení:

predseda MsNV - Ing. Bohuslav Šmíd

podpredseda - Jozef Ondrišták

tajomník - Ing. Marta Murinová

členovia rady MsNV:

Ing. Ján Jelenčík, Ing. František Paralek, Margita Kožubíková,
Ing. Anton Kovalík, Dalibor Uklíar, Ing. Ivan Šáško, Mária Tomagová,
Ing. Peter Dolovič, Marián Dubai a Jozef Zátka.

členovia Mestského zastupiteľstva:

Vladimír Vajduliak, Marta Hrušková, Mária Lukáčiová, Dalibor Uklíar,
Pavol Sýkora, Ján Fričik, Ľudovik Gregor, Ing. Peter Dolovič, Jozef Ondrišták,
Ján Planieta, Ján Čouda, Mária Štrámková, Ľudovít Bella, Mária Pikuová,
František Čajka, Ing. Anton Kovalík, Ing. Ján Jelenčík, Cyril Šoník, Václav
Jaroš, Ing. Ivan Šáško, Peter Sereš, Tomáš Žuffa, Anton Chorvat, Štefan
Zelapotočák, Mária Tomagová, Alojz Ballak, Mária Janáková, MUDr. Adriana
Rašková, Peter Müller, Magda Marková, Margita Kožubíková, Jitka Šimorová,

Ing. Bohuslav Šmid, Veronika Tomášková, Josef Medvecký, Mariana Dobu, Milan
Lemon, Margita Kohárová, Zofia Žilková, Jara Muščíková, Ján Roško,
Augustina Káčera, Milan Holý, Mária Kompanová, Ladislav Domišk,
Josef Zatl, Ing. Josef Orčík, Eva Zvárová, Ján Šimánek, Ing. František Parolík,
Ing. Stanislav Hroš, Vladimír Kristofčík, Ing. Marta Mušínová, František
Zaravský a Anta Števanča.

predseda a tajomník komisie:

Výbor ľudovej kontroly - predseda Vl. Vajdoliak, tajomník Mária Hojová
komisia kultúry a školstva - Imrich Gregor, Mária Smuteá
finančná komisia - Ing. Parolík, Olga Záčiková
ekranná redakčný poriadku - Dalibor Uhlár, Mária Smuteá
sociálno. zdravotná - MUDr. A. Rašková, Klementina Šaradinová
obchod a cest. ruch - Ing. P. Dulorč, Mária Hojová
mládeže a telesnej výchovy - Ing. Šuško, Štefan Bakos
výstavby a uzem. plánovania - Ing. A. Koralík, Štefan Bakos
MH a DH - M. Marková - K. Šaradinová
dopravná - F. Zaravský, Jaroslav Lupák
rodie a letecké hosp. a poľnohosp. - A. Števanča, Alena Planietová
mestský protialkoholický zbor - Pavol Sykora, Ing. J. Orčík
starostlivosť o rodinu a deti - Mária Kompanová, Alena Žilková

Hospodarenie MsNV za rok 1981

Príjmy: dane a poplatky	- 269 tis. Kčs
dotácie	- 5.870 tis. Kčs
ostatné príjmy	- 6.952 tis. Kčs
príjmy spolu	13.336 tis. Kčs

Niektoré výdavky: kultúra - 434 tis. Kčs, školstvo - 4.593 tis. Kčs, TS - 2.397 tis.

30. októbra bol schválený štatút mesta a tri občianske výbory a to:

OV č. 1 - sídlisko Medvedzie - predseda Aleka Žákova

OV č. 2 - Kráska Hôrka - predseda Mária Tomagová

OV č. 3 - Medvedzie obec - predseda Cyril Šonin

Činnosť podnikov.

JRD za rok 1981 dosiahlo tieto hospodárske výsledky:

	plán	skutočnosť
obiloviny	733 ton	855,3 tony
Zemiaky	1.875 ton	1.541 ton
kapusta	200 ton	235 ton
seno	3.682 ton	3.630 ton
stav hov. dobytky	3.000 kusov	2.063 kusov
ovce	1.217 kusov	1.150 kusov
ošípané	700 kusov	720 kusov
mlieko	1.800 500 litrov	1.807 550 litrov
vlna	32 kg	32,14 kg

Technické služby zamestnávali 28 pracovníkov, priemerná mada bola 2.018,- Kčs. Počet kuká nádob mali 2.098 kusov.

Mimoriadne udalosti.

V meste za rok bolo spôsobených 21 dopravných nehôd, z toho:

5 - zapríčinili chodeci

5 - nedanie prednosti v jazde

2 - pod vplyvom alkoholu

4 - nedodržanie rýchlosti

3 - nedodržanie vzdialenosti

2 - nepozornosť pri šoférovaní

Star obyvatelů v městě.

Narodeni: 188 dětí

Zomřeli: 45 lidí

přikláseči: 133 lidí

odkláseči: 174 lidí

Sobáše: 49 párů

Počet obyvatelů k 31.12.1981 - 7.650 lidí.

rok - 1982

Samospráva:

Rada MsNV 5.7.1982 schválila poriadok pre cintoriny, takisto schválila kúpnu zmluvu o zakúpení domu od Emila Štvečka za 248.803,40 Kčs. Plénum zastupiteľstva MsNV odvolalo z funkcie ved. odboru výstavby Ing. M. Trstenáka a menovalo namiesto neho Jána Malíka k 1.9.1982. 22.1.1982 bol schválený štatút pre klub mládeže, nachádzajúci sa v sú-teráne budovy Mestského úradu.

Činnosť podnikov:

V hoteli LIMBA bol vymenovaný nový vedúci s. Polák. ONV v Dolnom Kubíne schválil pre Dobru prevádzku pri MsNV v Turdostíne, tento povolený stav pracovníkov:

starobná skupina	- 20 pracovníkov	matiani	- 5 prac.
nákladná doprava	- 10. pracovníkov	upratovacie služby	- 5. pr.
starobná káča	- 30 pracovníkov		

JRD vyhlásilo súťaž pre rýchlosť a kvalitu zvládnutie jarnej práce, za prémie a vyhodnotenie súťaže určilo sumu 321.400,- Kčs. Do súťaže sa zapojilo všetkých 29 traktoristov a 4. šoféri nákladných aut. Súťaž hodnotilo vedenie družstva: sudr. predseda Anton Polačík, technik RV - Ing. Ľudovít Repaň, technik KPP - Anton Dominák a vedúci technik JRD - Cyril Šurin.

Kultúra:

Bábkarstvý súbor LÚČIK pod vedením s. Števančovej, zúčastnil sa okresnej, oblastnej a krajskej súťaži. V celoslovenskej sa umiestnil ako jeden z najlepších.

Mestská dychovka z Turdošica, pod vedením s. Rybára z Trstenej, mala v meste za rok 1982 štyri vystúpenia.

Pri MskS vznikol súbor ľudovej hudby a spevu, pod vedením učiteľa L. Š. s. Stanislava Vaseka.

Mimoriadne udalosti.

Za rok 1982 bolo v meste spáchaných 41 priestupkov, 17 priestupkov bolo riešené napomenutím, jedno verejnými pokarhaním, ostatné pokutami, za ktoré vybrali 3.550,- Kčs.

Rada MsZ na svojom zasadnutí 15.4.1982 vyslovila konštatáciu, že železničná stanica v Krásnej Hôrke ma naryhorajúce hygienické podmienky.

Stav obyvateľov mesta:

narodení : 202 deti

zomreli : 49 ľudí

priklátení : 179 ľudí

odhlásení : 150 ľudí

sobaše : 54 párov

rozrody : 9 párov

počet obyvateľov k 31.12.82 - 7.832 ľudí

rok - 1983

Samospráva:

31.5.1983 na vlastnú žiadosť odstúpil s funkciou predsedu MsNV Ing. Šmíd Bokoslav a na jeho miesto bol zvolený Marián Dubek.

MsZ na svojom zasadnutí 24.8.1983 odstúpilo z funkcie:

Jána Malika - tajomník komitétu výstavby a územného plánovania

Vladimira Vajduliaka - predsedu VLK

Jozefa Stroka - riaditeľa Mestského ošetrovacieho domu.

Ing. Parulaka - člena rady MsNV a predsedu finanč. a plán. komitétu

MsZ poručilo s. Juliu Drobkovú zastupovať v rámci radúcej odboru finančného a plánovacieho.

Rada MsNV na svojom zasadnutí 21.4.1983 schvaľuje významenanie za zásluky a rozvoj mesta:

Antonovi Poláčkovi - k 50. výročiu narodenia - predsedovi JRD

Ing. Richardovi Milradovi - k 60. výročiu narodenia - podpredseda ONU.

Rada MsNV schválila prijať na funkciu radúcej finančno-plánovacieho odboru Ing. M. Martinkova k 1.10.1983.

Rada MsNV uznesením č 87/83 schválila do funkcie kronikára mesta Jozefa Mudrochého - Repáka z Medvedzia, redaktora podnikových novin Otauská Tešla.

Hospodárenie MsNV za rok 1983:

Prijmy: dane - 2.696.000,- Kčs

dotácie z ONU - 5.784.000,- Kčs

doplňovacie zdroje - 4.192.000,- Kčs

Výdavky: Základné školy - 1.685.000,- Kčs

Materské školy - 563.000,- Kčs

Školská jedáleň - 2.020.000,- Kčs

LŠU - 26.000,- Kčs

Kultúra - 695.000,- Kčs

Zdravotníctvo - 760.000,-

Úniverzálna správa - 2.020.000,-

Telefonizácia - 54.000,- Kčs

Činnosť podnikov:

Hospodárenie miestneho JRD za rok 1983:

	plán	skutočnosť
pšenica na 100 ha	280 ton	410 ton
kač ošimná na 100 ha	280 ton	371 ton
jačmeň	49 ton	75 ton
zemiaky na 87 ha	1.402 ton	2.088 ton
hovädzie mäso	389,4 tony	396 ton
mlieko	1.950 000 litrov	1.807 488 litrov
dojivosť na kravu 2.409 litrov za rok		
bravčoré mäso	50 ton	57 ton
hna	2200 kg	3.388 kg
syr ovči	12 000 kg	13 092 kg

Realizačné ceny:

1 kg. hovädzieho mäsa	- 19,64 Kčs
1 kg. bravčorého mäsa	- 16,44 Kčs
1 l. mlieka	- 3,48 Kčs
1 kg ovčieho syra	- 29,13 Kčs

JRD malo aj pridruženú výrobu, ktorej výnosy sú:

nákladná doprava	- 1.098 000,- Kčs
výroba paliet	- 1.906 000,- Kčs
maliari - natierači	- 586 000,- Kčs

JRD v socialistickaj súťaži hospodárskych výsledkov Oravský ek družstiev umiestnilo sa medzi prvými v okrese.

Okrem toho občania mesta chorali k 1.7. 1983:

2700 ks - sliepok, 209 ks - kokotov, 2 - kozy, 109 - ovce, 4 - kone,
108 - ošpanýk a 55 ks - hovädzieho dobytku.

Výstavba a zmeny obce:

V decembri bola zahájená výstavba Domu smútku v Turdošine.

Kultúra:

Folklorný súbor Spišňoviac z Turdošine vystúpil 22.1.1983 na večero Oravského folkloru v Bratislave.

24.8.1983 bol odvolaný z funkcie riaditeľa MsOD - Jozef Štuka a namiesto neho bol poverený zastupovaním Pavol Koňuck.

Štatistiky obyvateľov mesta:

narodení	: 192 detí	počet obyvateľov k 31.12.1983 - 8318 ľudí
zomrelí	: 51 ľudí	
príhlásení	: 524 ľudí	
odhlásení	: 179 ľudí	
Sobášne	: 48 párov	

rok - 1984

Samospráva:

Zomrel poslanec MsNV - Milan Lamora na chorobu, vo veku 35 rokov a na jeho miesto bol v doplnkových voľbách zvolený - Ján Jašica.

Činnosť podnikov:

Rada MsNV schválila pri žiadosti v meste na prevádzkanie služieb a to oprava starého nábytku a čalunením pre Celosáeka Františka k 13.9.1984.

Do funkcie riaditeľa Technických služieb mesta Turdostín, bol menovaný Ján Morín s platom 3.200,- Kčs.

Výstavba a zmeny obce:

- 1.1.1984 bol vytvorený starostský úrad na MsNV.
- Na rade MsNV 9.10.1984 bolo konštatované, že v meste je 47 neobývaných domov.
- 4.5.1984 bola oddelená dvojbytovka č.d. 519/34 a 520/34 od Jozefa a Miroslava Obštoloviča pre účely opatrovateľskej služby.

Školstvo:

Mesto pre výchovu a vzdelávanie pracovníkov lesníckeho a vodného hospodárstva v Zvolene, navrhuje zriadiť v Turdostíne Stredné odborné učilište lesnícke s učebným odborom - mekchanizátor lesnej výroby, k 1.9.1984. S týmto návrhom súhlasilo MLVH SSR dňa 5.12.1983 pod č. 416/83

27.1.1984 bola poskytnutá budova bývalej ZDŠ v krásnej Hôrke, pre Autoškolu Zväzom za ročné nájomné 4.550,- Kčs.

Kultúra:

V septembri 1984 bolo odovzdané do užívania kino JAVOR v Krátskej Hôrke.

V snahe skultúrniť život eigených obyvateľov v meste, vytvorila sa komisia v zložení:

predseda - M. Šramková - učiteľka

člen - Mudr. A. Rašková - lekárka

člen - J. Čonda - požiarnik

Mimoriadne udalosti.

12.4.1984 došiel na MsNV zoznam padlých občanov v 2. svetovej vojne:

Juraj Zvara - padol v SNP

Jozef Zámocký - popravený v SNP

Anna Pajungová - padla pri oslobodzovaní Turdosiha

Mária Kassáková - zomrela v Sedliackej Dubovej

Emanuel Dervitský (Turek) - padol v Turdosiha

Anton Bakoš - padol pri oslobodzovaní Krátskej Hôrky

upor. Nikolaj Nikolajevič Dudauri - padol pri oslobodzovaní Turdosiha

1.3.1984 došlo v Krátskej Hôrke k tragickej udalosti. Na ceste pri kostolíku lažal opitý človek. Z Nižkej prichádzal na osobnom aute Škoda J. Dvorník zo Zabiedova, ten v snahe ho obísť, zbehol z cesty, karamit do stromu a zabil sa aj s manželkou.

5. sociálne slabým rodinám bolo vyplatené ako výpomoc 7000,- Kčs.

Na MsNV bolo zaevidovaných 72 priestupkov na úseku spolunažívania, väčšina bola spáchaná pod vplyvom alkoholu.

Stat obyvatelů města:

narodeni : 236 dětí

zemřeli : 49 lidí

přiklásení : 415 lidí

odklásení : 207 lidí

sobášě : 51 párů

počet obyvatelů k 31.12.1984 - 8.713 lidí.